

MINISTERE
DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

F. 2003 — 2127

[C — 2003/31273]

30 AVRIL 2003. — Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale fixant les conditions d'octroi d'une subvention pour des travaux de conservation relatif à un bien classé

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme, telle que modifiée notamment par l'ordonnance du 18 juillet 2002;

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier;

Vu l'arrêté du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 30 mai 1996 fixant les conditions et les modalités d'octroi d'une subvention à une personne de droit privé pour des travaux de conservation entrepris à un bien classé;

Considérant la nécessité d'adopter un arrêté fixant les conditions d'octroi de subventions aux personnes morales de droit public et le souci de simplifier les conditions d'octroi des subventions aux personnes physiques et morales de droit privé;

Vu l'avis de l'inspecteur des Finances du 19 novembre 2002;

Vu l'accord du Ministre du Budget du 28 novembre 2002;

Vu l'avis rendu par la section législation du Conseil d'Etat;

Sur la proposition du Ministre-Président de la Région de Bruxelles-Capitale et du Secrétaire d'Etat chargé de l'aménagement du territoire, après délibération,

Arrête :

CHAPITRE Ier — Dispositions générales

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté, il faut entendre par :

1° ordonnance : l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier;

2° bien classé : le monument, le site, l'ensemble ou le bien immobilier faisant partie d'un ensemble, classé en vertu de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier;

3° Ministre : le ministre qui a les monuments et les sites dans ses attributions;

4° l'administration : la direction des Monuments et Sites de l'administration de l'aménagement du territoire et du logement;

5° autorité subsidiaire : l'autorité compétente pour accorder la subvention, à savoir le Gouvernement, ou en cas de délégation, le Ministre;

6° bénéficiaire public : les communes, les C.P.A.S., les sociétés immobilières de service public, les administrations chargées de la gestion du temporel des cultes reconnus et aux établissements chargés de la gestion des intérêts matériels et financiers des communautés philosophiques non confessionnelles reconnues, les écoles de l'enseignement organisé ou subventionné par les pouvoirs publics et les organismes d'intérêt public qui dépendent de la Région de Bruxelles-Capitale, titulaires d'un droit de propriété, d'usufruit, d'emphytéose ou de superficie sur un bien classé;

7° bénéficiaire privé : les personnes physiques ou morales de droit privé, non visées au 6°, titulaires d'un droit de propriété, d'usufruit, d'emphytéose ou de superficie sur un bien classé;

8° revenus : les revenus imposables globalement dans le chef du demandeur et, s'il échet, de son conjoint ou de la personne avec qui il vit maritalement, pour l'avant-dernière année qui précède l'année de la demande;

9° personnes à charge : les personnes à charge au sens des articles 136 à 140 du Code des impôts sur les revenus;

10° périmètre d'un contrat de quartier : espace géographique situé à l'intérieur du périmètre de développement renforcé du logement et de la rénovation urbaine du plan régional de développement et régi par un programme de revitalisation approuvé par le Gouvernement,

MINISTERIE
VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

N. 2003 — 2127

[C — 2003/31273]

30 APRIL 2003. — Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vaststelling van de voorwaarden voor het toekennen van een subsidie voor werken tot behoud van een beschermd goed

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw, zoals met name gewijzigd door de ordonnantie van 18 juli 2002;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 30 mei 1996 tot vaststelling van de voorwaarden en de nadere regels voor het toekennen van een subsidie aan een privaatrechtelijk rechtspersoon voor aan een beschermd goed uitgevoerde werken tot behoud;

Overwegende de noodzaak van de goedkeuring van een besluit tot vaststelling van de voorwaarden en de nadere regels voor het toekennen van subsidies aan een publiekrechtelijk rechtspersoon en de zorg om vereenvoudiging van de voorwaarden voor het toekennen van subsidies aan privaatrechtelijke natuurlijke en rechtspersonen;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën van 19 november 2002;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting van 28 november 2002;

Gelet op het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State;

Op voorstel van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de Staatssecretaris belast met ruimtelijke ordening, na beraadslaging,

Besluit :

HOOFDSTUK I. — Algemene Bepalingen

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit, verstaat men onder :

1° ordonnantie : de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed;

2° beschermd goed : het monument, het landschap, het geheel of het gebouw dat deel uitmaakt van een geheel, beschermd krachtens de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed;

3° Minister : de minister tot wiens bevoegdheid de monumenten en landschappen behoren;

4° het bestuur : de directie Monumenten en Landschappen van het bestuur ruimtelijke ordening en huisvesting;

5° subsidiërende overheid : de overheid die bevoegd is voor het toekennen van de subsidie, met name de Regering, of in geval van delegatie, de Minister;

6° openbare begunstigde : de gemeenten, de O.C.M.W.'s, de openbare vastgoedmaatschappijen, de administraties belast met het beheer van de temporalia van de erkende erediensten en de instellingen belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele filosofische gemeenschappen, de door de overheden ingerichte of betoelaagde onderwijsinstellingen en de organen van openbaar nut die van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest afhangen, die houder zijn van een eigendomsrecht, een vruchtgebruik, een erfpacht of een recht van opstal op een beschermd goed;

7° particuliere begunstigde : de privaatrechtelijke natuurlijke of rechtspersonen, niet bedoeld onder 6°, die houder zijn van een eigendomsrecht, een vruchtgebruik, een erfpacht of een recht van opstal op een beschermd goed;

8° inkomsten : de gezamenlijke belastbare inkomens voor het voorlaatste jaar dat voorafgaat aan het jaar waarin de begunstigde, en in voorkomend geval diens echtgenoot of de persoon met wie hij samenwoont, de aanvraag indient;

9° personen ten laste : de personen ten laste zoals bedoeld in de artikelen 136 tot 140 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen;

10° perimeter van een wijkcontract : geografische ruimte gelegen binnen de perimeter van versterkte ontwikkeling van de huisvesting en de stadsvernieuwing van het gewestelijk ontwikkelingsplan en waarop een herwaarderingsprogramma van toepassing is goedgekeurd door de

en application de l'ordonnance organique de la revitalisation des quartiers du 7 octobre 1993.

CHAPITRE II. — *Les actes et travaux subventionnés*

Art. 2. Une subvention est accordée, dans les limites des crédits budgétaires disponibles, pour les actes et travaux suivants exécutés à un bien classé :

1° les travaux visant la stabilité du bien, notamment par l'étayage, l'étañonnement provisoire ou définitif, le renforcement, la consolidation;

2° les travaux visant la protection du bien contre les intempéries et les catastrophes naturelles par la réparation des toitures, le bouchage des murs, le remplacement de vitres, l'installation et la réparation de conduites pour l'écoulement des eaux, de gouttières et dégorgeoirs, contre les infiltrations et la montée des nappes d'eau souterraines, contre la foudre et la tempête;

3° la prise de mesures contre les salissures animales;

4° le traitement et la consolidation d'éléments du bien classé tel que par le durcissement, ou la protection contre les attaques fongiques et xylophagiques;

5° les travaux visant la protection contre le vol, l'incendie et le vandalisme;

6° la peinture, le vernissage, les enduits et les joints;

7° les travaux d'entretien et de réparation de murs, de poutres, de colonnes et de maçonneries;

8° les travaux d'entretien et de réparation de portes, de châssis de fenêtres, de volets, de barrières, de corniches, de garnitures et de la quincaillerie;

9° les travaux visant la conservation ou la restauration de sculptures, de ferronneries, de fabriques, de rocailles, de fontaines, de kiosques, et autres éléments architecturaux ou ornementaux;

10° les travaux d'entretien, de réparation, de remplacement ou d'installation des équipements nécessaires à l'accessibilité en vue de l'entretien et de la protection, tels que les passerelles, les escaliers de comble et les échelles, les lanterneaux et les échelons;

11° les travaux relatifs aux précautions qui doivent être prises pour la conservation du bien classé, lors du remplacement ou la pose d'installations de chauffage central et d'électricité;

12° la remise en état d'éléments encore existants qui ont justifié le classement du bien;

13° le remplacement d'éléments du bien encore en place, qui, suite à des dégradations, ne peuvent être maintenus;

14° la mise en place d'éléments de valeur disparus destinée à combler une lacune importante et dont la conception est basée sur des références matérielles ou iconographiques;

15° l'enlèvement d'éléments gênants, l'élimination d'interventions peu judicieuses, l'enlèvement ou la dissimulation d'ajouts inopportuns;

16° la réparation et l'application de couches de finition, telles que les dorures, les étamures et les argentures;

17° la restauration d'alignements d'arbres, de massifs, de berges, de cheminements et de pelouses;

18° l'abattage et la replantation d'arbres;

19° les soins et les interventions nécessaires au maintien d'éléments végétaux remarquables;

20° les travaux nécessités par les conditions particulières de conservation qui auraient été prescrites;

21° les travaux d'entretien et de restauration des façades et des toitures d'immeubles repris dans un site classé et ayant justifié la mesure de classement.

Font également l'objet d'une subvention, dans les limites des crédits budgétaires disponibles, les études, relevés, investigations et installations préalables nécessaires à l'élaboration du dossier de demande de permis d'urbanisme pour la réalisation des travaux visés ci-dessus, notamment les études historiques, techniques, scientifiques, archéologiques, artistiques, chromatiques, sociales, financières ou de réaffectation.

CHAPITRE III. — *L'instruction de la demande de subvention*

Art. 3. La demande est introduite avant la réalisation des actes et travaux concernés par la demande. Lorsque ces derniers nécessitent un permis d'urbanisme, la demande est introduite au plus tard en même temps que la demande de permis d'urbanisme. Le demandeur

Regering, bij toepassing van de organieke ordonnantie van 7 oktober 1993 houdende herwaardering van de wijken.

HOOFDSTUK II. — *De gesubsidieerde handelingen en werken*

Art. 2. Een subsidie wordt toegekend, binnen de grenzen van de beschikbare budgettaire kredieten, voor de volgende aan een beschermd goed uitgevoerde handelingen en werken :

1° de werken tot stabilisering van het goed, inzonderheid door het te ondersteunen, voorlopig of definitief te schoren, te versterken, te consolideren;

2° de werken tot bescherming van het goed tegen ongunstige weersomstandigheden en natuurrampen door het herstellen van daken, het sluiten van muuropeningen, het vervangen van ramen, het aanbrengen en herstellen van voorzieningen voor afwatering, goten en aflopen, de bescherming tegen insijpeling en opstijgend grondwater, de bescherming tegen storm en blikseminslag;

3° het nemen van maatregelen tegen bevuiling door dieren;

4° de behandeling en versterking van elementen van het beschermd goed onder meer door verharding, houtworm- en zwambestrijding;

5° de werken tot bescherming tegen diefstal, brand en vandalisme;

6° het verven, vernissen, plamuren en voegen;

7° herstellings- en onderhoudswerken aan muren, balken, zuilen en metselwerk;

8° herstellings- en onderhoudswerken aan deuren, raamwerk van vensters, luiken, hekken, dakgoten, versieringen en ijzerwaren;

9° werken met het oog op het behoud en de restauratie van beeldhouwwerken, siersmeedwerk, priëlen, grotwerk, fonteinen, kiosken, architecturale elementen en ornamenten;

10° werken tot onderhoud, herstelling, vervanging of installatie van voorzieningen noodzakelijk voor de toegang met het oog op het onderhoud en de bescherming, zoals voetgangersbruggen, trappen onder het dak en ladders, lichtkoepelels en treden;

11° werken uitgevoerd tijdens het vervangen of plaatsen van installaties van centrale verwarming en elektriciteit, die betrekking hebben op de voor het behoud van het beschermde goed te nemen voorzorgsmaatregelen;

12° de restauratie van nog aanwezige elementen die aanleiding hebben gegeven tot de bescherming van het goed;

13° de vervanging van nog aanwezige elementen van het goed die door ernstige beschadiging niet behouden kunnen worden;

14° het herplaatsen van verdwenen waardevolle elementen teneinde een aanzienlijke leemte op te vullen en dit op basis van materiële of iconografische referenties;

15° het verwijderen van storende elementen, het wegwerken van onoordeelkundig uitgevoerde ingrepen, het wegwerken of aan het zicht onttrekken van ongepaste toevoegingen;

16° het herstellen en aanbrengen van afwerkingslagen, zoals verguldsels, vertinsels en verzilveringen;

17° de restauratie van rooilijnen van bomen, beplantingen, paden en grasperken;

18° het vellen en herplanten van bomen;

19° de verzorging en de ingrepen die nodig zijn voor het behoud van opmerkelijke planten;

20° de werken die door de speciale bewaringsomstandigheden die zouden voorgeschreven zijn, vereist worden;

21° de onderhouds- en restauratiewerken aan de gevels en bedaking van gebouwen opgenomen in een beschermd landschap die de beschermingsmaatregel rechtvaardigden.

Maken eveneens het voorwerp van een subsidie uit, binnen de grenzen van de beschikbare budgettaire kredieten, de voorafgaande studies, opmetingen, onderzoeken en installaties nodig voor het uitwerken van het dossier van de aanvraag om stedenbouwkundige vergunning voor de realisatie van bovenvermelde werken, met name historische, technische, wetenschappelijke, archeologische, artistieke, chromatische, sociale, financiële of herbestemmingsstudies.

HOOFDSTUK III. — *De indiening van de aanvraag om subsidie*

Art. 3. De aanvraag wordt ingediend vóór de realisatie van de handelingen en werken waarop de aanvraag betrekking heeft. Wanneer voor die handelingen en werken een stedenbouwkundige vergunning nodig is, wordt de aanvraag uiterlijk tegelijkertijd met de aanvraag om

introduit sa demande de subvention auprès de l'administration, conformément à l'annexe 1 du présent arrêté.

Art. 4. § 1er Lorsque les actes et travaux pour lesquels une demande de subvention est sollicitée nécessitent un permis d'urbanisme, la demande comporte les éléments suivants :

1° une copie de la demande de permis et une copie du permis d'urbanisme, lorsque celui-ci a été délivré;

2° lorsque le demandeur est un bénéficiaire privé :

— au moins trois devis d'entrepreneurs distincts, détaillés et fournissant une offre de prix pour chaque catégorie de travaux;

— le nom de l'entrepreneur éventuellement désigné par le maître de l'ouvrage;

3° lorsque le demandeur est un bénéficiaire public :

— le cahier spécial des charges;

— le métré récapitulatif et le métré estimatif;

— la liste des travaux qu'il effectuera lui-même, accompagnée de l'estimation des heures de prestations valorisées selon leur prix de revient horaire et des matériaux requis pour l'exécution de ces travaux.

§ 2. Lorsque les actes et travaux pour lesquels une demande de subvention est sollicitée ne nécessitent pas de permis d'urbanisme, la demande comprend les documents et les renseignements suivants :

1° une description de l'état physique du bien relevant du patrimoine immobilier et des désordres constatés;

2° un plan d'exécution indiquant la localisation et l'emprise exacte de chaque catégorie de travaux;

3° une description précise des actes et travaux et des techniques prévues :

— chaque catégorie de travaux et au sein de chaque catégorie de travaux, chaque poste, doit être décrit et repris sous un numéro d'ordre distinct;

— chaque poste doit être décrit avec la plus grande précision possible en ce qui concerne :

1) la nature des matériaux mis en œuvre;

2) les techniques utilisées;

3) les quantités de matériaux mises en œuvre :

Les quantités de matériaux à mettre en œuvre doivent être déterminées avec exactitude. Des quantités présumées pourront être indiquées seulement si leur détermination précise dépend de l'exécution préalable;

4° les renseignements exigés au § 1er, 2° et 3°.

§ 3. Lorsqu'il s'agit d'études, relevés, investigations et installations visées à l'article 2, alinéa 2, la demande comprend les documents et les renseignements suivants :

1° une définition du champ de l'étude, des relevés, des investigations et des installations;

2° une justification de leur nécessité pour la réalisation du dossier de demande de permis d'urbanisme;

3° lorsque le demandeur est un bénéficiaire privé, trois offres par des bureaux techniquement compétents dans les matières traitées;

4° lorsqu'il s'agit d'un bénéficiaire public, le cahier des charges.

Art. 5. Dans les vingt jours de la réception de la demande, l'administration adresse au demandeur, par pli recommandé à la poste, un accusé de réception si le dossier est complet.

Dans le cas contraire, elle l'informe dans les mêmes conditions que son dossier n'est pas complet en indiquant en outre, les documents ou renseignements manquants. Elle délivre l'accusé de réception dans les vingt jours de la réception de ces documents ou renseignements.

Le dossier de demande de subvention est transmis à l'autorité subsidiaire dans les quinze jours de la délivrance de l'accusé de réception de dossier complet.

Art. 6. § 1er. Lorsque les actes et travaux pour lesquels une demande de subvention est sollicitée nécessitent un permis d'urbanisme, l'autorité subsidiaire notifie sa décision par pli recommandé à la poste deux mois après que le permis d'urbanisme est devenu définitif.

stedenbouwkundige vergunning ingediend. De aanvrager dient zijn toelageaanvraag in bij het bestuur, overeenkomstig bijlage 1 van dit besluit.

Art. 4. § 1. Indien de handelingen en werken waarvoor een aanvraag om subsidie ingediend wordt, een stedenbouwkundige vergunning vereisen, omvat de aanvraag de volgende elementen :

1° een kopie van de aanvraag om vergunning en een kopie van de stedenbouwkundige vergunning, indien deze werd afgegeven;

2° wanneer de aanvrager een particuliere begunstigde is :

— minstens drie gedetailleerde bestekken van verschillende aannemers die voor elke categorie van werken een prijsopgave geven;

— de naam van de aannemer die eventueel door de bouwheer werd aangeduid;

3° wanneer de aanvrager een openbare begunstigde is

— het bijzonder bestek;

— het samenvattend quantabestek en het quantabestek met kostenraming;

— de lijst van de werken die hij zelf zal uitvoeren, samen met de raming van de volgens hun uurtarief gevaloriseerde gepresterde uren en de voor de uitvoering van deze werken nodige materialen.

§ 2. Indien de handelingen en werken waarvoor een aanvraag om subsidie ingediend werd, geen stedenbouwkundige vergunning vereist, omvat de aanvraag de volgende documenten en inlichtingen :

1° een beschrijving van de natuurlijke staat van het goed dat deel uitmaakt van het onroerend erfgoed en van de vastgestelde wanorde;

2° een uitvoeringsplan met aanduiding van de lokalisatie en de exacte impact van elke categorie van werken;

3° een nauwkeurige beschrijving van de handelingen en werken en de voorziene technieken :

— elke categorie van werken en binnen elke categorie van werken, elke post, moet beschreven zijn en hernomen onder een duidelijk ordernummer

— elke post moet zo nauwkeurig mogelijk omschreven worden wat betreft :

1) de aard van de te gebruiken materialen;

2) de gebruikte technieken;

3) de hoeveelheden van de te gebruiken materialen :

De hoeveelheden van de te gebruiken materialen moeten nauwkeurig worden bepaald. Er kan enkel gebruik worden gemaakt van geraamde hoeveelheden indien het exact bepalen ervan afhangt van de voorafgaande uitvoering;

4° de inlichtingen vereist onder § 1, 2° en 3°.

§ 3. Indien het gaat om studies, opmetingen, onderzoeken en installaties bedoeld onder artikel 2, lid 2, omvat de aanvraag de volgende documenten en gegevens :

1° een afbakening van het studie-, opnemings-, onderzoeks- en installatieveld;

2° een rechtvaardiging van hun noodzaak voor de realisatie van een dossier van aanvraag om stedenbouwkundige vergunning;

3° indien de aanvrager een particuliere begunstigde is, drie offertes door in de behandelde materies technisch bekwame bureaus;

4° indien het gaat om een openbare begunstigde, het bestek

Art. 5. Binnen de twintig dagen na ontvangst van de aanvraag, stuurt het bestuur de aanvrager een ontvangstbewijs bij een ter post aangetekende zending, indien het dossier volledig is;

In tegenovergesteld geval, brengt het bestuur de aanvrager onder dezelfde voorwaarden op de hoogte van het feit dat zijn dossier onvolledig is en duidt daarbij bovendien aan welke documenten of gegevens ontbreken. Na ontvangst van deze documenten of gegevens stuurt het bestuur de aanvrager binnen de twintig dagen na ontvangst een ontvangstbewijs.

Het dossier van de aanvraag om subsidie wordt aan de subsidiërende overheid bezorgd binnen de vijftien dagen na afgifte van het bewijs van ontvangst van het volledige dossier.

Art. 6. § 1. Indien de handelingen en werken waarvoor een subsidie aangevraagd is een stedenbouwkundige vergunning vereisen, geeft de subsidiërende overheid kennis, twee maanden nadat de stedenbouwkundige vergunning definitief is geworden, van haar beslissing bij een ter post aangetekende zending.

Un permis d'urbanisme est définitif, au sens de la présente disposition, après levée de toutes les causes de suspension du permis prévues par l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme et lorsque tous les recours administratifs ouverts à son encontre par la même ordonnance, ou les délais pour les intenter, sont épuisés.

Lorsque l'autorité saisie de la demande de permis d'urbanisme ou de l'un des recours administratifs prévus par l'ordonnance organique de la planification et de l'urbanisme fait application de l'article 152^{quater} de cette même ordonnance, l'autorité subsidiaire peut, si elle l'estime nécessaire à l'instruction de la demande de subvention, inviter le demandeur à modifier les données relatives à sa demande de subvention afin qu'elles correspondent aux plans modifiés. Dans ce cas, l'autorité subsidiaire statue dans les deux mois de la réception des données ainsi modifiées.

§ 2. Lorsque les actes et travaux pour lesquels une demande de subvention est sollicitée ne nécessitent pas de permis d'urbanisme, l'autorité subsidiaire notifie sa décision par pli recommandé à la poste dans les deux mois de l'accusé de réception de dossier complet.

CHAPITRE IV. — Obligations à charge du bénéficiaire

Art. 7. Pour bénéficier d'une subvention, le bénéficiaire est tenu de respecter les obligations suivantes :

§ 1er. Avant l'exécution des actes et travaux :

1° avoir obtenu un permis d'urbanisme, lorsque les actes et travaux en nécessitent un;

2° consentir à la visite d'un membre de l'administration avant le début des actes et travaux;

3° notifier à l'administration la date de commencement des actes et travaux;

4° justifier de la souscription d'une assurance jugée suffisante par l'administration, contre les dégâts causés au bien classé, notamment par incendie, foudre, explosion, implosion ou intempéries.

§ 2. Pendant l'exécution des actes et travaux :

1° faire exécuter les actes et travaux selon les règles de l'art;

2° consentir aux visites des membres de l'administration en vue de contrôler la correcte exécution des actes et travaux.

§ 3. Avant la liquidation de la subvention :

1° transmettre les factures relatives à ces actes et travaux dans un délai de deux ans suivant la notification de la décision d'octroi de la subvention. L'autorité subsidiaire peut proroger ce délai lorsqu'elle estime que le retard pris dans l'exécution des actes et travaux est du à un cas de force majeure ou à des circonstances totalement indépendantes de la volonté du bénéficiaire et pour autant que le permis d'urbanisme, lorsque les actes et travaux en nécessitent un, ne soit pas périmé;

2° lorsqu'il s'agit d'un bénéficiaire public, les factures relatives aux travaux effectués par des tiers sont accompagnées le cas échéant des justificatifs détaillés de prestations consenties pour la réalisation des travaux qu'il effectue lui-même et des factures et bordereaux d'achat de matériaux requis pour l'exécution de ces travaux;

3° déclarer les fonds publics qu'il a obtenu et les demandes de subvention qu'il a introduites pour les travaux envisagés à son bien classé.

§ 4. Après la liquidation de la subvention :

1° le bénéficiaire de l'intervention majorée visée à l'article 10, § 1er, deuxième alinéa, qui arrête d'occuper le bien classé personnellement dans les cinq ans suivant le paiement de la subvention doit en informer par recommandé l'administration, en y joignant copie de la décision octroyant la subvention;

Een stedenbouwkundige vergunning is definitief in de zin van de huidige bepaling na het opheffen van alle oorzaken van opschorting van de vergunning voorzien bij de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw en wanneer alle administratieve beroepen die ertegen ingesteld zijn door dezelfde ordonnantie uitgeput zijn of de termijnen om dit te doen, verstreken zijn.

Indien de overheid waarbij de aanvraag om stedenbouwkundige vergunning of één van de administratieve beroepen voorzien door de ordonnantie houdende organisatie van de planning en de stedenbouw werd ingediend, artikel 152^{quater} van dezelfde ordonnantie toepast, kan de subsidiërende overheid, indien ze dit nodig acht voor het onderzoek van de subsidieaanvraag, de aanvrager uitnodigen om de gegevens aan te passen die betrekken hebben op zijn aanvraag om subsidie, zodat ze overeenstemmen met de gewijzigde plannen. In dit geval spreekt de subsidiërende overheid zich uit binnen de twee maanden na ontvangst van deze zodoende gewijzigde gegevens.

§ 2. Indien de handelingen en werken waarvoor een aanvraag om subsidie gesteld wordt, geen stedenbouwkundige vergunning vereisen, geeft de subsidiërende overheid kennis van haar beslissing bij een ter post aangetekende zending binnen de twee maanden van het bewijs van ontvangst van het volledige dossier.

HOOFDSTUK IV. — Verplichtingen ten laste van de begunstigde

Art. 7. Om van een subsidie te kunnen genieten, moet de begunstigde aan de volgende vereisten voldoen :

§ 1. Voor de uitvoering van de handelingen en werken

1° een stedenbouwkundige vergunning hebben verkregen, indien er voor de handelingen en werken één vereist is;

2° instemmen met het bezoek van een lid van het bestuur voor de aanvang van de handelingen en werken;

3° het bestuur op de hoogte brengen van de datum van de aanvang van de handelingen en werken;

4° de afsluiting van een verzekering tegen schade veroorzaakt aan het beschermde goed, met name door brand, bliksem, ontploffing, implosie of onweer, die door het bestuur als voldoende wordt beschouwd, rechtvaardigen.

§ 2. Tijdens de uitvoering van de handelingen en werken

1° de handelingen en werken laten uitvoeren volgens de regels van de kunst;

2° instemmen met bezoeken van leden van het bestuur met het oog op de controle van de correcte uitvoering van de handelingen en werken.

§ 3. Voor de vereffening van de subsidie :

1° het bezorgen van de facturen betreffende deze handelingen en werken binnen een termijn van twee jaar volgend op de kennisgeving van de beslissing van toekenning van de subsidie. De subsidiërende overheid kan deze termijn verlengen, wanneer ze van mening is dat de achterstand opgelopen in de uitvoering van de handelingen en werken te wijten is aan overmacht of aan omstandigheden volkomen buiten de wil om van de begunstigde en voor zover de stedenbouwkundige vergunning, indien de handelingen en werken er één vereisen, niet vervallen zou zijn;

2° wanneer het om een openbare begunstigde gaat, worden bij de facturen aangaande de door derden uitgevoerde werken in voorkomend geval de gedetailleerde bewijsstukken van de geleverde prestaties voor de realisatie van de werken die hij zelf uitvoert en van de aankoopfacturen en -borderellen van de voor de uitvoering van deze werken nodige materialen, bijgevoegd.

3° het aangeven van de openbare fondsen die hij heeft gekregen en de subsidieaanvragen die hij heeft ingediend voor de beoogde werken aan zijn beschermd goed.

§ 4. Na de vereffening van de subsidie :

1° de begunstigde van de verhoogde tussenkomst bedoeld bij artikel 10, § 1, tweede lid die het goed niet langer persoonlijk bewoont in de vijf jaar volgend op de betaling van de subsidie moet hierover het bestuur per aangetekend schrijven informeren, en hierbij een kopie van de beslissing tot toekenning van de subsidie voegen;

2° le bénéficiaire qui revend le bien classé ou cède ses droits sur celui-ci dans les cinq ans suivant le paiement de la subvention, notifie à l'administration copie de l'acte authentique de vente du bien ou de cession de droits par le bénéficiaire dans le mois de sa passation, en y joignant une copie de l'acte authentique par lequel le bénéficiaire a acquis le bien ou les droits qu'il cède et une copie de la décision octroyant la subvention;

3° le bénéficiaire de la subvention qui a déclaré renoncer au bénéfice des primes instituées en vertu de l'arrêté du Gouvernement du 13 juin 2002 relatif à l'octroi de primes à la rénovation de l'habitat et de l'arrêté du Gouvernement du 2 mai 2002 relatif à l'octroi de primes à l'embellissement des façades, et qui viendrait à en bénéficier après la liquidation de la subvention doit en informer par recommandé l'administration, en y joignant copie de la décision octroyant la subvention.

CHAPITRE V. — Mode de calcul et taux des subventions

Art. 8. Dans les limites des crédits budgétaires, le montant de la subvention est fixé et engagé sur base de l'estimation du coût des études des actes et travaux ainsi que des honoraires d'architecte consultant et de coordinateur en matière de sécurité et de santé, T.V.A. comprise, approuvée par l'autorité subsidiante.

Lors du calcul de la subvention, l'autorité subsidiante peut, moyennant motivation, fixer un montant maximum par type d'actes et travaux en ayant égard à un ou plusieurs des critères suivants :

- 1° les montants repris dans les différents devis ou estimations;
- 2° les prix habituellement pratiqués pour ce type d'actes et travaux;
- 3° l'utilité des actes et travaux entrepris ou techniques choisies au regard de l'objectif de conservation du patrimoine.

Si le bénéficiaire ne renonce pas au bénéfice des primes instituées en vertu de l'arrêté du Gouvernement du 13 juin 2002 relatif à l'octroi de primes à la rénovation de l'habitat et de l'arrêté du Gouvernement du 2 mai 2002 relatif à l'octroi de primes à l'embellissement des façades, les travaux subventionnés en vertu de ces arrêtés ne sont pas pris en compte pour l'estimation du coût des travaux.

Art. 9. Le taux de subvention pour un bénéficiaire public est fixé à 80 % des dépenses admissibles à la subvention.

Art. 10. § 1er. Le taux de subvention pour un bénéficiaire privé est fixé à 40 % des dépenses admissibles à la subvention. Ce taux est fixé à 50 % des dépenses admissibles relatives à la façade classée d'immeubles mitoyens en alignement ou en recul de dix mètres au plus par rapport à cet alignement.

Ces taux sont majorés de 25 % si le bénéficiaire est une personne physique qui occupe le bien classé personnellement et dont les revenus sont inférieurs à 30.000 euros augmentés de 2.500 euros par personne à charge.

§ 2. Le taux de subvention pour un bénéficiaire privé est fixé à 80 % dans les cas suivants :

- 1° l'immeuble est profondément dégradé et inexploité depuis au moins le 1er janvier 2000;
- 2° l'immeuble est repris dans le périmètre d'un contrat de quartier en vigueur;
- 3° l'immeuble abrite un musée dont les parties intérieures sont classées et accessibles au grand public toute l'année;
- 4° il s'agit de restituer des éléments disparus présentant un intérêt historique, archéologique, artistique, esthétique, scientifique, social, technique ou folklorique;
- 5° il s'agit d'études, de relevés, d'investigations et installations visés à l'article 2, alinéa 2.

2° de begunstigde die het beschermde goed verder verkoopt, of zijn rechten erop overdraagt binnen de vijf jaar volgend op de betaling van de subsidie, bezorgt de administratie, binnen de maand na het verlijden, een kopie van de authentieke verkoop- of overdrachtakte van het goed, en voegt hierbij een kopie van de authentieke akte waarbij de begunstigde het goed of de rechten die hij overdraagt, verworven heeft en een kopie van de beslissing tot toekenning van de subsidie;

3° de begunstigde van de subsidie die verklaart heeft af te zien van de ingestelde premies krachtens het besluit van de Regering van 13 juni 2002 betreffende het toekennen van premies voor de renovatie van woningen en het besluit van de Regering van 2 mei 2002 betreffende het toekennen van premies voor de verfraaiing van gevels, en die ervan zou komen te genieten na de vereffening van de subsidies, moet het bestuur hierover per aangetekend schrijven informeren, en hierbij een kopie van de beslissing tot toekenning van de subsidie voegen.

HOOFDSTUK V. — Berekeningswijze en subsidiepercentage

Art. 8. Binnen de grenzen van de budgettaire kredieten wordt het bedrag van de subsidie vastgelegd en toegewezen op basis van de kostenraming van de studies van de handelingen en werken evenals van de bezoldiging van de consulterende architect en coördinator inzake veiligheid en gezondheid, BTW inbegrepen, goedgekeurd door de subsidiërende overheid.

Bij de berekening van de subsidie kan de subsidiërende overheid, mits ze dit met redenen omkleedt, een maximumbedrag vastleggen per type van handeling en werk rekening houdend met een of meer van de volgende criteria :

- 1° de bedragen hernomen in de verschillende bestekken of ramingen;
- 2° de prijzen die gewoonlijk voor dergelijke handelingen en werken aangerekend worden;
- 3° het nut van de ondernomen of technische handelingen en werken gekozen met het oog op de doelstelling van het behoud van het erfgoed.

Indien de begunstigde niet afziet van de ingestelde premies krachtens het besluit van de Regering van 13 juni 2002 betreffende het toekennen van premies voor de renovatie van woningen en het besluit van de Regering van 2 mei 2002 betreffende het toekennen van premies voor de verfraaiing van gevels, wordt er met de krachtens deze besluiten gesubsidieerde werken geen rekening gehouden bij de kostenraming van de werken.

Art. 9. Het subsidiepercentage voor een openbare begunstigde wordt bepaald op 80 % van de voor subsidie toegelaten uitgaven.

Art. 10. § 1. Het subsidiepercentage voor een particuliere begunstigde wordt bepaald op 40 % van de voor subsidie toegelaten uitgaven. Dit percentage wordt vastgelegd op 50 % van de toegelaten uitgaven betreffende de beschermde gevel van aan de rooilijn belendende gebouwen of van belendende gebouwen op een afstand van maximum tien meter van deze rooilijn.

Deze percentages worden met 25 % verhoogd indien het gaat om een natuurlijke rechtspersoon die het beschermd goed persoonlijk bewoont en waarvan de inkomsten lager zijn dan 30.000 euro, verhoogd met 2.500 euro per persoon ten laste.

§ 2. Het subsidiepercentage voor een particuliere begunstigde wordt vastgesteld op 80 % in de volgende gevallen :

- 1° het gebouw bevindt zich in sterk vervallen en verlaten staat sinds ten minste 1 januari 2000;
- 2° het gebouw is opgenomen in de perimeter van een vigerend wijkcontract;
- 3° in het gebouw is een museum ondergebracht waarvan de delen binnenin beschermd en doorheen het hele jaar toegankelijk zijn voor het brede publiek;
- 4° indien het gaat om de restitutie van verdwenen elementen die een historische, archeologische, artistieke, esthetische, wetenschappelijke, sociale, technische of folkloristische waarde hebben;
- 5° indien het gaat om studies, opmetingen, onderzoeken et installaties bedoeld in artikel 2, alinea 2.

CHAPITRE VI. — *Liquidation et paiement*

Art. 11. Les demandes de paiement sont introduites auprès de l'administration dans le délai prévu à l'article 7, § 3, 1°.

Art. 12. La subvention est liquidée au bénéficiaire, ou à sa demande, à l'entrepreneur, après réception par l'administration des factures relatives aux travaux subventionnés et après que l'administration ait constaté que les travaux ont été exécutés en respectant les conditions émises à l'article 7, §§ 1er à 3.

A la requête, dûment motivée du bénéficiaire, une première moitié du montant de la subvention peut être liquidée à titre d'avance. Le solde du montant de la subvention est liquidé lorsque l'administration a constaté que les actes et travaux ont été exécutés en respectant les conditions émises à l'article 7, §§ 1er à 3.

CHAPITRE VII. — *Restitution de la subvention*

Art. 13. § 1er. Le bénéficiaire de la subvention est tenu de restituer à la Région la majoration de la subvention visée à l'article 10, § 1er, alinéa 2 si, dans les cinq ans suivant le paiement de la subvention, il ne l'occupe plus personnellement.

§ 2. Dans les cas visés à l'article 90, 10°, de la loi du 12 avril 1992 contenant le Code des Impôts sur les Revenus, le bénéficiaire est tenu de restituer à la Région le montant de la subvention reçue, à concurrence du montant de la plus-value.

La plus-value est calculée conformément à l'article 101, § 2, de la même loi.

Le prix d'acquisition obtenu en vertu de l'article 101, § 2, 2° de la même loi est augmenté du montant des subventions publiques octroyées.

§ 3. Le bénéficiaire de la subvention est tenu à restituer les primes instituées en vertu de l'arrêté du Gouvernement du 13 juin 2002 relatif à l'octroi de primes à la rénovation de l'habitat et de l'arrêté du Gouvernement du 2 mai 2002 relatif à l'octroi de primes à l'embellissement des façades, qu'il aurait perçues alors qu'il a déclaré renoncer à leur bénéfice.

CHAPITRE VIII. — *Dispositions abrogatoires et transitoires*

Art. 14. L'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 30 mai 1996 fixant les conditions et les modalités d'octroi d'une subvention à une personne de droit privé pour des travaux de conservation entrepris à un bien classé est abrogé.

Art. 15. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Il ne s'applique pas aux demandes de subventions en cours d'instruction introduites avant son entrée en vigueur, à l'exception des dispositions du chapitre 5 du présent arrêté qui sont d'application immédiate. L'autorité subsidiaire saisie d'une telle demande peut exiger du demandeur la production de tout document nécessaire à l'application des dispositions du chapitre 5.

Le présent arrêté ne s'applique pas aux subventions déjà octroyées au moment de son entrée en vigueur.

Art. 16. Le Membre du Gouvernement qui a les Monuments et les Sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 30 avril 2003.

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :

Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

F.-X. de DONNEA

HOOFDSTUK VI. — *Vereffening en betaling*

Art. 11. De aanvragen tot uitbetaling worden bij het bestuur ingediend binnen de in artikel 7, § 3, 1°, voorziene termijn.

Art. 12. De subsidie wordt vereffend bij de begunstigde, of op zijn aanvraag, bij de aannemer, na ontvangst door het bestuur van de facturen die betrekking hebben op de gesubsidieerde werken, en nadat het bestuur heeft vastgesteld dat de werken uitgevoerd werden in naleving van de voorwaarden bepaald bij artikel 7, §§ 1 tot 3.

Op met redenen omkleed verzoek van de begunstigde kan een eerste helft van het bedrag van de subsidie vereffend worden bij wijze van voorschot. Het restant van het bedrag van de subsidie wordt vereffend, wanneer de administratie heeft vastgesteld dat de handelingen en werken uitgevoerd werden in naleving van de voorwaarden bepaald bij artikel 7, §§ 1 tot 3.

HOOFDSTUK VII. — *Teruggave van de subsidie*

Art. 13. § 1. De begunstigde van de subsidie moet de verhoging bedoeld in artikel 10, § 1 aan het Gewest terugbetalen, indien hij binnen de vijf jaar na de betaling van de subsidie hij het goed niet persoonlijk meer bewoont.

§ 2. In de gevallen bedoeld in artikel 90, 10° van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, is de begunstigde gehouden de subsidie terug te betalen aan het Gewest, ten belope van de meerwaarde.

De meerwaarde wordt berekend overeenkomstig artikel 101, § 2, van diezelfde wet.

De aankooprijks bekomen volgens artikel 101, § 2, 2° van diezelfde wet wordt verhoogd met het bedrag van de door een overheid toegekende subsidies.

§ 3. De begunstigde van de subsidie moet de ingestelde premies krachtens het besluit van de Regering van 13 juni 2002 betreffende het toekennen van premies voor de renovatie van woningen en het besluit van de Regering van 2 mei 2002 betreffende het toekennen van premies voor de verfraaiing van gevels, die hij zou hebben gekregen, terwijl hij verklaard heeft, ervan af te zien, terugbetalen.

HOOFDSTUK VIII. — *Herroepings- en overgangsbepalingen*

Art. 14. Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 30 mei 1996 tot vaststelling van de voorwaarden en de nadere regels voor het toekennen van een subsidie aan een privaatrechtelijk rechtspersoon voor aan een beschermd goed uitgevoerde werken tot behoud, wordt herroepen.

Art. 15. Het huidig besluit treedt in werking de dag van zijn bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Het huidig besluit is niet van toepassing op de aanvragen om subsidie waarvoor het onderzoek loopt en die ingediend werden voor dit besluit van kracht werd, met uitzondering van de bepalingen van hoofdstuk 5 van het huidig besluit die onmiddellijk van toepassing zijn. De subsidiërende overheid bij wie een dergelijke aanvraag ingediend werd kan van de aanvrager het aanbrengen van elk document eisen dat nodig is voor de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 5.

Dit besluit is niet van toepassing op de toelagen die reeds toegekend zijn op het ogenblik van zijn inwerkingtreding.

Art. 16. Het Lid van de Regering bevoegd voor Monumenten en Landschappen, wordt belast met de uitvoering van deze beslissing.

Brussel, 30 april 2003.

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, Belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

F.-X. DE DONNEA